

MODÜL 2

ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE DİJİTAL OKURYAZARLIK BECERİLERİNİ GELİŞTİRME

erasmediah.eu

**Co-funded by
the European Union**

Ders 2.5

Çöz ve Savun: Çevrimiçi Manipülasyon Stratejilerini Keşfetmek

ERASMEDIAH

Educational Reinforcement Against
the Social Media Hyperconnectivity

**Co-funded by
the European Union**

Ders 2.5

Çöz ve Savun: Çevrimiçi Manipülasyon Stratejilerini Keşfetmek

Hedefler:

- 13–16 yaş aralığındaki gençlerin, etkileşimli ve eğlenceli etkinlikler aracılığıyla çevrimiçi manipülasyon taktiklerini fark etmelerini sağlamak.
- Dijital manipülasyonu tanıma ve etkisiz hale getirme konusunda farkındalık ve pratik beceriler geliştirmek.

Ana Mesaj(lar):

- Çevrimiçi manipülasyon, çoğu zaman göz önünde gizlenir; ancak doğru araçlarla bu manipülasyonu çözebilir ve kendimizi savunabiliriz.
- Manipülasyonun nasıl işlediğini anlamak, dijital dünyada dayanıklılık inşa etmenin ilk adımıdır.

DERSİN TÜRÜ:

Derse Genel Bakış

Bu derste, dijital dedektifler olacağımız, çevrimiçi manipölasyon taktiklerini nasıl fark edeceğimizi öğreneceğimiz ve bu taktikleri alt etmek için becerilerimizi geliştireceğimiz bir etkinlik yer alıyor. Oyunlar, grup çalışmaları ve yaratıcı aktiviteler aracılığıyla çevrimiçi ortamda güvende kalmanın yollarını keşfedeceğiz! Atölyenin adımları ise şöyle:

1. **Taktiğin Şifresini Çöz: Etkileşimli Quiz Oyunu (10 dk)** – yaygın çevrimiçi manipölasyon taktiklerini tanımak için eğlenceli bir quiz oyunu.
2. **Gerçek mi Tuzak mı? Yarışması (10 dk)** – doğru ve yanıltıcı ifadeleri ayırt ederek manipölasyon taktiklerini tespit edeceğiz.
3. **Savunucu Kartları: Yaratıcı Aktivite (15 dk)** – manipölasyona karşı stratejiler içeren kendi “Savunucu Kartımızı” tasarlayacağız.
4. **Son Yansıma: Günlük Savunma Planı (5 dk)** – öğrendiklerimizi gözden geçirip, çevrimiçi manipölasyonla günlük hayatta başa çıkmak için kişisel ve pratik bir aksiyon planı oluşturacağız.

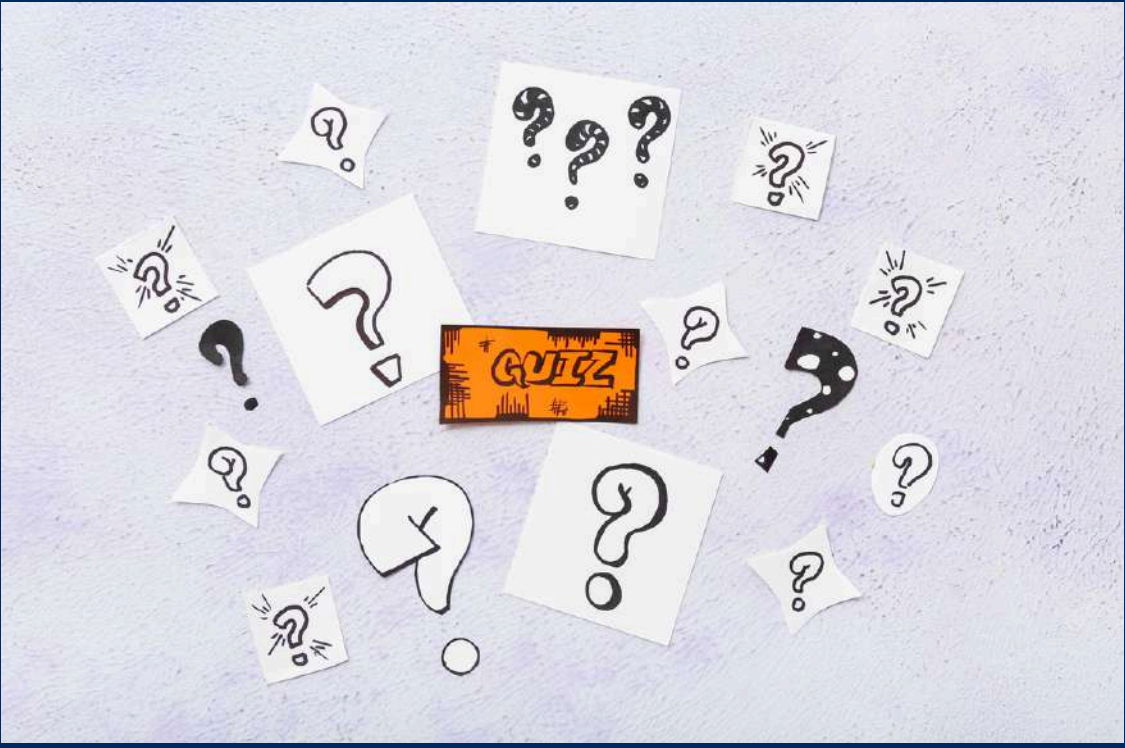
1 Adım

Taktiğin Şifresini Çöz: Etkileşimli Sınav Oyunu

Bu dersin ilk etkinliği **“Taktiğin Şifresini Çöz”** adlı bir sınav oyunudur. Çiftler halinde çalışarak, çevrimiçi manipölasyon taktiklerinin nasıl işlediğini keşfedeceksiniz.

Her soru, size bir çevrimiçi gönderi örneği gösterecek ve sağlanan seçeneklerden en iyi cevabı seçeceksiniz.

Her sorudan sonra, ardındaki taktiği göreceğiz.

1 Adım

Taktiğin Şifresini Çöz: Etkileşimli Sınav Oyunu

Seçenek 1: Quizizz Üzerinden Çevrimiçi Etkileşimli Sınav

Lütfen telefonunuzda veya tabletinizde **Quizizz app** uygulamasını açın ve bu oyun kodunu girin:

2160 3168

Veya bu Oyun Bağlantısını takip edin:

<https://quizizz.com>

Eğer uygulamanız yoksa, bu bağlantıyı kullanarak indirmeniz mümkün:

<https://play.google.com>

Yanınızdaki sınıf arkadaşınızla ikili gruplar halinde çalışabilirsiniz.

Taktiğin Şifresini Çöz: Etkileşimli Sınav Oyunu

1 Adım

Sınavın yazdırılabilir versiyonu:

Soru 1:

Bir makale şöyle iddiada bulunuyor: 'Doktorlar, Göbek Yağını Eriten Bu Teknikten Nefret Ediyor!'. Burada hangi manipölasyon taktiği kullanılıyor?

- A) Dikkat çekmek için tıklama tuzağı başlıklar kullanmak
- B) Bilimsel olarak kanıtlanmış tavsiyeler vermek
- C) Komik bir şaka anlatmak

Soru 2:

Bir fenomen, yeni bir ürünün fotoğrafını paylaşıyor ve şöyle diyor: 'Bu hayatımı değiştirdi!' fakat bu paylaşımın ücretli bir reklam olduğunu belirtmiyor. Burada ne oluyor?

- A) Şeffaf sponsorluk
- B) Gizli reklam ya da sponsorluk
- C) Kişisel hikaye anlatımı

Soru 3:

Şu başlığa sahip bir gönderi görüyorsunuz: 'Son Dakika! Uzaylılar Paris'e İndi!' fakat makalede hiçbir kanıt yok. Bu hangi taktik?

- A) Güvenilir haber sağlamak
- B) Dikkat çekmek için sahte haber yaymak
- C) Eğlence amaçlı içerik paylaşmak

Soru 4:

Bir gönderi şöyle diyor: 'Eğer çevreyi önemsiyorsan, bunu HEMEN paylaş!' Burada hangi taktik kullanılıyor?

- A) Eylemi tetiklemek için duygusal manipölasyon
- B) Doğru çevre bilinci tavsiyesi paylaşmak
- C) Paylaşım karşılığında ödül teklif etmek

Taktiğin Şifresini Çöz: Etkileşimli Sınav Oyunu

1 Adım

Soruların cevapları:

Soru 1:

Doğru Cevap: A) Dikkat çekmek için tıklama tuzağı başlıklar kullanmak.

Açıklama: Tıklama tuzağı, abartılı bir dil kullanarak sizi tıklamaya yönlendirir ama çoğu zaman değerli bilgi sunmaz.

Soru 2:

Doğru Cevap: B) Gizli reklam ya da sponsorluk.

Açıklama: Fenomenler sponsorlu içerikleri açıklamadığında, takipçilerinin güvenini manipüle etmiş olurlar.

Soru 3:

Doğru Cevap: B) Dikkat çekmek için sahte haber yaymak.

Açıklama: Sahte haberler, şok edici başlıklar kullanarak tıklama almak ister, bilgi doğru olmasa bile.

Soru 4:

Doğru Cevap: A) Eylemi tetiklemek için duygusal manipülasyon.

Açıklama: Duygusal manipülasyon, size eleştirel düşünme şansı vermeden harekete geçmeniz için baskı yapar.

2 Adım

Gerçek mi Tuzak mı? Etkinliği

Artık çevrimiçi ortamda en yaygın manipölasyon taktiklerinden bazılarını nasıl tanıyacağımızı bildiğimize göre, bir sonraki etkinliğe geçebiliriz: Gerçek mi Tuzak mı? Oyunu.

Bu etkinlikte, bazı ifadelerin doğru mu yoksa sizi manipüle etmek için hazırlanmış bir tuzak mı olduğuna birlikte karar vereceksiniz. Her takımın, cevabını açıklaması ve eleştirel düşünmesi gerekecek.

3 veya 4 kişilik küçük takımlar oluşturun ve verilen ifadeleri birlikte tartışın. Bu ifadelerin doğru mu yoksa bir tuzak mı olduğuna karar verin.

Her ifadeyi gördükten sonra, her takımın karar vermek için 30 saniyesi olacak. Cevabınızı bir kağıda yazın ve süre dolduğunda kağıdı kaldırın. Eğer takımınız neden bunun bir tuzak ya da neden doğru bir ifade olduğunu açıklayabiliyorsa, bonus puan kazanırsınız!

2 Adım

Gerçek mi Tuzak mı? Etkinliği

İşte ekranınızda tek tek göstermek ya da tahtaya / flipchart'a yazmak için Gerçek mi Tuzak mı? örnek ifadeler:

1. "Bu ürünün hayatınızı değiştireceğini %99 insan onaylıyor!"
2. "Son Dakika: Az önce oldu detaylar için okumaya devam edin!"
3. "Araştırmalar, düzenli egzersizin ruh sağlığını geliştirdiğini ve stresi azalttığını gösteriyor."
4. "Bu mesajı beş arkadaşına göndermezsen, kötü şans seni bulacak!"
5. "Her gün çikolata yemek seni daha zeki yapar!"
6. "Uzmanlar, doğru hidrasyon için günde sekiz bardak su içilmesini öneriyor."
7. "Bu ünlü, bu ürünün hastalığını bir gecede iyileştirdiğini söyledi hemen satın alın!"

2 Adım

Gerçek mi Tuzak mı? Etkinliği

Çözümler:

- 1.Cevap: Tuzak. Sebep: Bu, genellikle reklamlarda kullanılan abartılı bir iddiadır. Kanıt veya somut detay içermez.
- 2.Cevap: Tuzak. Sebep: Bu, sizi tıklamaya yönlendirmek için hazırlanmış bir tıklama tuzağıdır, gerçek bilgi başta sunulmaz.
- 3.Cevap: Gerçek. Sebep: Bu ifade, bilimsel araştırmalarla desteklenmiştir ve manipülatif bir dil kullanılmaz.
- 4.Cevap: Tuzak. Sebep: Bu, zincir mesajlarda sıkça rastlanan, gerçek temeli olmayan bir korku taktiğidir.
- 5.Cevap: Tuzak. Sebep: Bu, bilimsel desteği olmayan yanıltıcı bir iddiadır, genelde dikkat çekmek ya da ürün satmak için kullanılır.
- 6.Cevap: Gerçek. Sebep: Bu, tıbbi araştırmalarla desteklenen genel bir sağlık önerisidir, ancak kişisel ihtiyaçlar farklılık gösterebilir.
- 7.Cevap: Tuzak. Sebep: Bu, manipülasyon amacıyla kullanılan, genellikle kanıtlanmamış ya da bilimsel çalışmalara dayanmayan anekdot tarzı bir iddiadır.

2 Adım

Gerçek mi Tuzak mı? Etkinliği

Bu ilk etkinlik, manipölasyonun günlük mesajlarda ne kadar kolay karşımıza çıkabileceğini bize gösterdi.

Çevrimiçi ortamda gördüğünüz bilgileri her zaman sorgulayın ve tepki vermeden önce eleştirel düşünmeyi unutmayın.

3 Adım

Savunma Kartları: Yaratıcı Etkinlik

Bir sonraki etkinlik, sosyal medyada karşılaşılabileceğiniz yaygın manipölasyon taktikleri üzerine düşünmenizi ve bu taktiklere karşı savunma stratejileri geliştirmenizi sağlayacak bir alıştırmadır. Bu çalışmada bireysel olarak çalışacaksınız ve sonunda herkesin geliştirdiği stratejileri birlikte paylaşacak ve tartışacağız.

Herkes kendi **Savunma Kartını** oluşturacak. Boş bir kağıt alın ve en üstüne adınızı yazın.

Sosyal medyada ya da internette karşılaştığınız bir manipölasyon taktiğini seçin (örneğin: tıklama tuzağı, yanlış bilgi, korku yayma, sahte görseller, gaslighting, duygusal manipölasyon vb.).

Ardından bu taktiğin adını kağıda yazın ve kendinizi bundan korumak için bir savunma stratejisi oluşturun.

Ayrıca, bu taktiği nasıl fark edeceğiniz veya nasıl etkisiz hale getireceğinizle ilgili kısa bir ipucu ya da açıklama ekleyin.

Savunma Kartınızı hazırlamak için 10 dakikanız var, ardından 5 dakika boyunca birkaç kartı seçip sunacağız!

3 Adım

Savunma Kartları: Yaratıcı Etkinlik

Etkinlik Talimatı: Kağıdınıza üç şey yazın:

- Kendi adınızı ya da yaratıcı bir başlık, Savunucu olarak.
- Savunacağınız manipölasyon taktiğinin adını.
- Gerçek dünyada bu taktiğe karşı kullanabileceğiniz bir ipuç ya da strateji.

İşte bir Savunucu Kartı örneği:

- **Savunucu Adı:** Analizci Alex
- **Manipölasyon Taktiği Adı:** Tıklama Tuzağı Başlıklar
- **Ana İpucu:** Kaynağı mutlaka kontrol et ve belirsiz ya da abartılı başlıklara sahip makaleleri paylaşmaktan kaçın.

3 Adım

Savunma Kartları: Yaratıcı Etkinlik

İşte Savunucu Kartınız için seçebileceğiniz manipölasyon taktikleri:

- **Tıklama Tuzağı:** Dikkatinizi çekmek ve sizi tıklamaya zorlamak için hazırlanan sansasyonel başlıklar.
- **Sahte Haber:** Gerçekmiş gibi sunulan, yanlış ya da yanıltıcı bilgiler.
- **Duygusal Tuzak:** Öfke, üzüntü ya da sevinç gibi güçlü duygularınızı tetikleyerek sizi manipüle eden içerikler.
- **Kıtlık Tuzağı:** “Sadece birkaç tane kaldı!” ya da “Sınırlı süreli teklif!” gibi ifadelerle sahte bir aciliyet hissi yaratmak.
- **Sosyal Kanıt Baskısı:** Yüksek beğeni, paylaşım ya da yorum sayıları göstererek görüşlerinizi veya davranışlarınızı etkilemeye çalışmak.
- **Fenomen Yanıllığı:** Fenomenlerin sponsorlu ya da taraflı olduklarını belirtmeden ürün veya fikir tanıtımı yapmaları.
- **Zincir Mesaj Manipölasyonu:** “Bunu paylaşmazsan kötü bir şey olacak!” gibi kaygı yaratan zincir mesajlar.
- **Sahte Otorite:** Gerçek olmayan uzmanlar veya doğrulanmamış “araştırmalar” kullanarak iddiaları desteklemek.
- **Öfke Tetikleyici Paylaşım:** Kızgınlık ya da tartışma yaratmak için hazırlanmış, etkileşim toplamayı amaçlayan içerikler.

3 Adım

Savunma Kartları: Yaratıcı Etkinlik

Şimdi, oluşturduğunuz bazı Savunucu Kartlarını ve geliştirdiğiniz stratejileri paylaşabiliriz. Bu etkinlik, çevrimiçi ortamda manipölasyon taktiklerini nasıl tanıyabileceğinizi ve onlara nasıl karşı koyabileceğinizi gösterdi.

Bugün geliştirdiğiniz stratejiler, bu tür durumlarla karşılaştığınızda kullanabileceğiniz güçlü araçlardır.

Unutmayın: Her zaman eleştirel düşünün ve tepki vermeden önce bir an durup düşünün!

4 Adım

Son Yansıma: Günlük Savunma Planınız

Atölyeyi kısa bir değerlendirme ile tamamlayalım.

Geçtiğimiz etkinlikler boyunca, çevrimiçi manipülasyon taktiklerini tanımayı, gerçeği tuzaktan ayırmayı ve bu taktiklere karşı savunma stratejileri geliştirmeyi öğrendiniz.

Şimdi, bu bilgileri günlük dijital hayatınızda nasıl uygulayabileceğinizi düşünme zamanı!

Bir dakikanızı ayırın ve çevrimiçi manipülasyondan korunmak için hemen uygulamaya başlayabileceğiniz pratik bir davranışı düşünün.

Bu; bugün öğrendiğiniz bir şey olabilir, örneğin:

- Bilginin kaynağını kontrol etmek,
- Tıklama tuzağından uzak durmak,
- Duygusal içeriklere tepki vermeden önce durup düşünmek.

Düşündüğünüz bu savunma önerisini Savunucu Kartınızın arkasına ya da boş bir kağıda yazın.

Bunu, kendi kişisel **"Günlük Savunma Planınız"** olarak hayal edin!

Peki, yazdığınız savunma stratejilerinden birini kim paylaşmak ister?

Birlikte dinleyelim!

Unutmayın: Bugün konuştuğumuz taktikler sadece basit numaralar değil çevrimiçi dünyada nasıl düşündüğünüzü ve davrandığınızı etkileyebilir.

Artık oluşturduğunuz stratejiler ve kendi Günlük Savunma Planınız sayesinde daha akıllı ve daha güvenli kararlar verebilirsiniz.

INFORMATION
REALITY
ACTUALITY
TRUTH
CASE

Temel Çıkarım Özeti

- **Manipölasyon Taktiklerini Tanıma:** Öğrenciler artık tıklama tuzağı, duygusal tuzaklar ve sahte haberler gibi yaygın çevrimiçi manipölasyon stratejilerini tanıyabilecek donanıma sahip, böylece dijital alanlarda daha eleştirel bir şekilde gezinebilecekler.
- **Gerçeği Tuzaktan Ayırma:** İfadelerin doğruluğunu ve amacını değerlendirme pratiği sayesinde, öğrenciler güvenilir bilgi ile aldatıcı içerik arasındaki farkı daha iyi ayırt edebilecekler.
- **Savunma Stratejileri Geliştirme:** Yaratıcı ve düşündürücü etkinlikler aracılığıyla öğrenciler, manipölasyona karşı koymak ve çevrimiçi ortamda bilinçli kararlar almak için kişisel savunma stratejileri geliştirdiler.
- **Eleştirel Düşünmeyi Güçlendirme:** Atölye, durup düşünmenin, sorgulamanın ve doğrulamanın önemini vurguluyor; böylece daha akıllı ve daha güvenli çevrimiçi etkileşimler için alışkanlıklar kazandırıyor.

Gençlik çalışanları, eğitimciler ve öğretmenlere yönelik yönergeler

Hedef:

Bu atölye, gençlik çalışanları, eğitimciler ve öğretmenler için, 13-16 yaş arası gençlere çevrimiçi manipülasyon konusunda farkındalık kazandırmak amacıyla pratik araçlar ve ilgi çekici yöntemler sunmak üzere tasarlanmıştır.

Atölye; eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeyi, katılımcılara manipülasyon taktiklerini tanıyıp bunlara direnme gücü kazandırmayı ve etkileşimli ve düşündürücü etkinlikler yoluyla sorumlu çevrimiçi davranışlar geliştirmeyi hedefler.

Gerekli Malzemeler:

- Projeksiyon cihazı ve perde ya da büyük bir ekran
- Beyaz tahta veya flip chart
- Renkli kalem ve yazı kalemleri
- Kartonlar ve/veya A4 boyutunda kağıtlar
- Eğitimci için dizüstü bilgisayar veya tablet
- Katılımcılar için akıllı telefonlar veya tabletler ([Quizzizz'e erişim için](#))
- İnternet bağlantısı
- Quiz'in basılı versiyonları
- Manipülasyon Teknikleri Listesi'nin basılı versiyonları
- Grup çalışması ve tartışmalar için uygun oturma düzeni
- Etkinlik sürelerini yönetmek için zamanlayıcı veya saat

1. Adım: Taktiği Çöz — Etkileşimli Quiz Oyunu

- **Öğrencileri Harekete Geçirin:** Etkinliğe coşkulu bir giriş yaparak pozitif ve enerjik bir atmosfer oluşturun. Etkinliğin amacını ve kurallarını açıkça anlatın; katılımcıların manipülasyon taktiklerini tanımaya odaklanacaklarını netleştirin.
- **İkili Ekip Dinamiği:** Etkinliği daha etkileşimli ve daha az stresli hale getirmek için katılımcıların ikili gruplar halinde çalışmasını teşvik edin. Bu sayede fikir paylaşımı yaparak birlikte eleştirel düşünme becerilerini geliştirirler.
- **Katılımı Kolaylaştırın:** Dijital versiyon kullanılıyorsa herkesin uygulamaya ya da bağlantıya erişebildiğinden emin olun. Eğer teknoloji imkanı yoksa, soruları sesli okuyarak ve ikililerden cevaplarını kağıda yazmalarını isteyerek etkinliği kolayca uyarlayın.
- **Açıklayın ve Pekiştirin:** Her sorudan sonra ilgili taktiğin kısa bir açıklamasını yapın ve gerçek hayattan örneklerle bağlantı kurarak öğrencilerin konuyu daha iyi kavramasını sağlayın. Bu, öğrenmeyi destekler ve etkinliği canlı tutar.

2. Adım: Gerçek mi Tuzak mı? Etkinliği

- **Aktif İş Birliğini Teşvik Edin:** Takımlara, neden bu cevabı seçtiklerini açıkça paylaşmaları gerektiğini hatırlatın ve herkesin görüşüne saygı göstermeleri için yönlendirin.
- **Eleştirel Düşünmeyi Vurgulayın:** Takımları, yüzeyde görünen bilginin ötesine bakmaya; bağlam, kaynak ve amacını sorgulamaya teşvik edin.
- **Pozitif ve Enerjik Bir Ton Koruyun:** Doğru cevapları ve mantıklı açıklamaları kutlayarak, etkinliği eğlenceli ve motive edici bir şekilde sürdürün.

- Eğer katılımcılar zorlanırsa, cevabı doğrudan söylemeden nazik ipuçları veya örnekler vererek onlara yol gösterin; böylece deneme-yanılma yoluyla öğrenme ve keşfetme sürecini desteklemiş olursunuz.

Alternatif Versiyon

Eğer zaman elverirse, takımlardan kendi “tuzak” cümlelerini oluşturmalarını isteyebilirsiniz. Bu, grubun manipülasyonu nasıl tanıyabileceği üzerine kısa ve düşündürücü bir tartışma başlatır.

3. Adım: Savunucu Kartları-Yaratıcı Etkinlik

- **Bireysel Yaratıcılığı Teşvik Edin:** Öğrencilerin, Savunucu Kartlarını yaratıcı isimler ve özgün ipuçlarıyla kişiselleştirmelerini destekleyin. Bu, etkinliği daha eğlenceli ve öğrenciler için daha anlamlı hale getirir.
- **Örneklerle Yol Gösterin:** Etkinliğin başında net bir örnek paylaşarak, öğrencilerin görevlerini daha iyi anlamalarını ve kendilerine güvenmelerini sağlayın.
- **Düşünceli Şekilde Yönlendirin:** Sınıfta dolaşarak destek sunun, soruları yanıtlayın ve gerektiğinde açıklamalar yapın. Her katılımcıya manipülasyon teknikleri listesinin bir kopyasını verin ve ihtiyaç duyduklarında örneklerle açıklayın.
- **Paylaşım Aşamasında Destekleyici Bir Ortam Sağlayın:** Sunum sırasında herkesin fikirlerine değer verilen, aktif dinlemenin teşvik edildiği ve olumlu geri bildirimlerin yapıldığı sıcak bir ortam oluşturun.

4. Adım: Son Yansıma — Günlük Savunma Planın

- Bu son etkinlik için sakin ve odaklanmış bir ortam oluşturun, katılımcıların düşünerek yazmaları için onları cesaretlendirin. **Acele ettirmeyin;** düşünceleri ve yazmaları için yeterli süre tanıyın.
- Katılımcıların katkılarının değerli olduğunu hissettirin; **“Günlük Savunma Planlarını”** samimiyetle dinleyin ve tartışmanın destekleyici, yargılamadan uzak bir ortamda geçmesini sağlayın.
- **Zaman uygunsa, grup tarafından paylaşılan bazı anahtar stratejileri özetleyin;** bu, ortak öğrenmeyi vurgular ve atölyede kazanılan bilgilerin günlük yaşamda nasıl uygulanabileceğine dair ilham verir.

Takip ve Evde Uygulama Etkinliği

Katılımcılardan, bir hafta boyunca çevrim içi ortamlarda fark ettikleri manipülasyon taktiklerini not etmelerini isteyin. Hangi taktiği tespit ettiklerini ve buna nasıl tepki verdiklerini yazsınlar (örneğin: görmezden geldim, kaynağı kontrol ettim gibi).

Ertesi hafta yapılacak oturumda bu deneyimlerini paylaşımlarını sağlayın; bu alıştırmaya, çevrim içi ortamda daha bilinçli seçimler yapmalarına yardımcı olur.

Öğretmenler İçin İpuçları:

Zaman Yönetimi: Her bölümün süresini dikkatlice takip edin.

Katılımı Teşvik Edin: Daha sessiz kalan katılımcıları da fikirlerini paylaşmaya davet edin.

Uyarlanabilirlik: Dijital ve fiziksel materyallerle çalışmaya hazır olun, gerekirse hızlıca geçiş yapabilmeyi.

Araçlar

Quizzizz

Quizzizz, eğitimcilerin öğrenciler için etkileşimli ve eğlenceli sınavlar ile etkinlikler oluşturmaya olanak tanıyan ücretsiz bir uygulamadır. Çok oyunculu ve bireysel çalışma modları sayesinde hem bireysel hem de grup katılımı için uygundur. Quizzizz, lider tabloları, zamanlayıcılar ve esprili görseller gibi oyunlaştırma öğeleri içerir; bu da öğrenme sürecini daha keyifli ve rekabetçi hale getirir. Cihazlar arası kullanılabilir, kurulumu son derece basittir ve anında geri bildirim sağlayarak öğrenmeyi pekiştirir.

[Quizzizz'i indirin](#)

Kaynakça

- ByFleur Jongepier, Michael Klenk - *Online Manipulation. Charting the Field*, in *The Philosophy of Online Manipulation* - Routledge, 2022. Link: <https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/57070/1/9781000603583.pdf#page=28>
- Alex Wendland - *What is online manipulation and how do we regulate it?* - University of Cambridge Centre for Science and Policy, March, 2019. Link: <https://www.csap.cam.ac.uk/news/article-what-online-manipulation-and-how-regulate-against-/>

SINAV

Her soruda yalnızca bir doğru seçenek olacak şekilde sahte haberleri tanıma ve değerlendirme konusundaki bilginizi test etmek için doğru cevabı seçin.

1.Çevrim içi manipölasyon taktiklerinin ortak bir özelliği nedir?

- A) İyi araştırılmış gerçeklere dayanırlar
- B) Yanıltmayı ve aldatmayı amaçlarlar
- C) Eleştirel düşünmeyi teşvik ederler
- D) Her zaman sağlıklı tartışmaları desteklerler

2. “Clickbait” terimi neyi ifade eder?

- A) Bir video oyunu stratejisi türü
- B) Yanıltıcı başlıklarla tıklamaları çekmeye yönelik bir taktik
- C) Bir çevrim içi reklam türü
- D) Çevrim içi ücretsiz ödüller sunma stratejisi

3. Çevrim içi manipölasyona karşı etkili bir savunma stratejisi hangisidir?

- A) Duygusal olarak yüklü içeriklere hemen tepki vermek
- B) Çevrim içi içeriği tamamen görmezden gelmek
- C) Paylaşmadan önce bilginin kaynağını kontrol etmek
- D) Sorgulamadan trendleri takip etmek

SINAV

4. Aşağıdakilerden hangisi çevrim içi manipölasyonun bir işaretidir?

- A) Açık ve güvenilir bilgi içeren bir mesaj
- B) Sizi korkutan ya da öfkeliendiren bir gönderi
- C) Güvenilir bir web sitesinden iyi araştırılmış bir makale
- D) Tanınmış bir uzmandan faydalı bir video

5. Sansasyonel çevrim içi içeriklere tepki vermeden önce durup düşünmek neden önemlidir?

- A) Gönderinin içindeki mizahı anlamınıza yardımcı olur
- B) En son trendleri takip etmenizi sağlar
- C) Bilginin yanıltıcı olup olmadığını kontrol etmeniz için size zaman tanır
- D) İçeriği hemen paylaşmanızı teşvik eder

Cevaplar

Soru 1: B

Soru 2: B

Soru 3: C

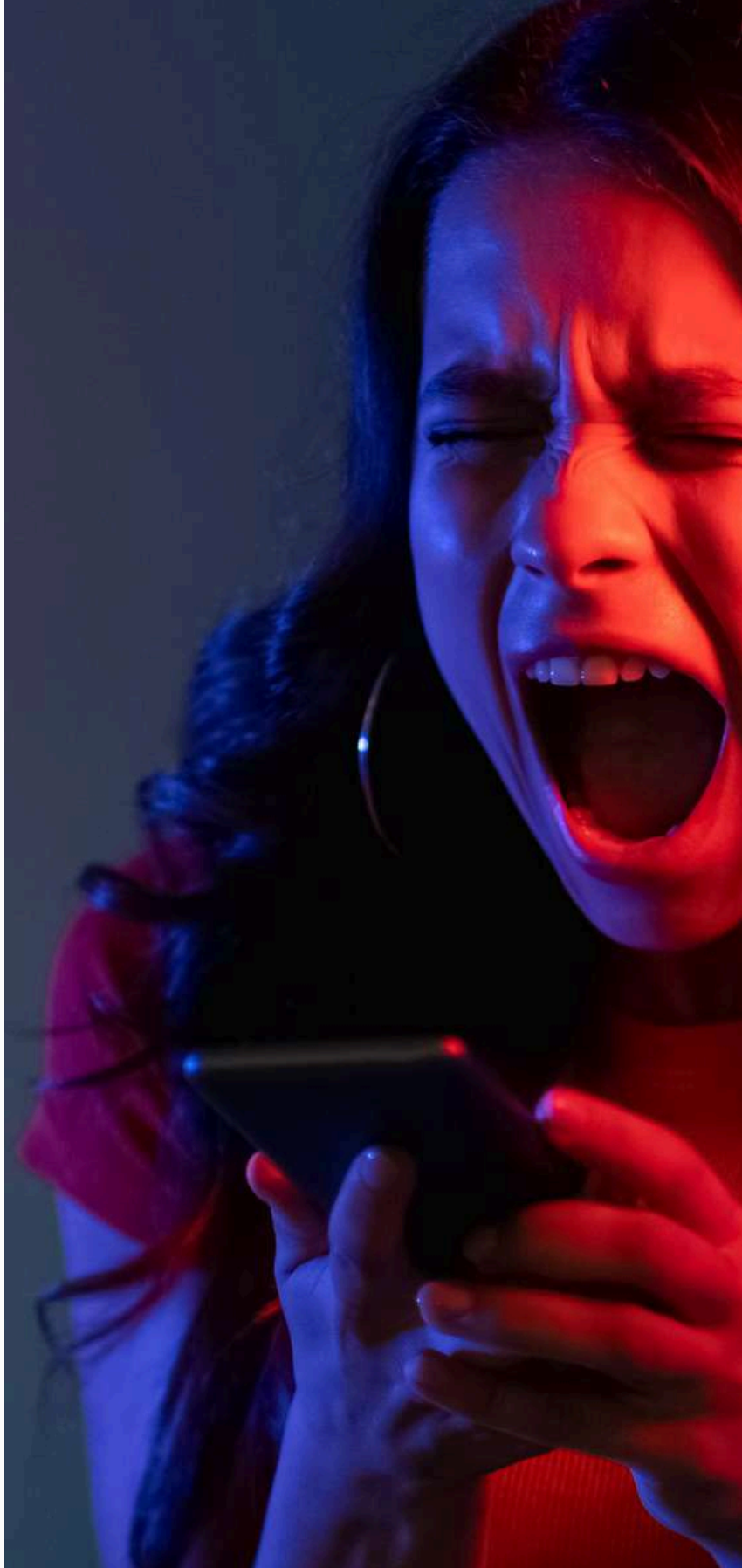
Soru 4: B

Soru 5: C

Centrum Wspierania
Edukacji
i Przedsiębiorczości

Co-funded by
the European Union

Avrupa Birliği Tarafından Finanse Edilmektedir. Bununla birlikte, ifade edilen görüş ve görüşler yalnızca yazar(lar) ın görüşleridir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Araştırma Yürütme Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaması gerekmez. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.